

ті у побудові діючої судової системи України, або при подальшому проведенні судово-правової реформи привести у повному обсязі судову систему у відповідність до принципу інстанційності.

Ключові слова: інституційність, правосуддя, принцип, судова ланка.

Ключевые слова: институционность, правосудие, принцип, судебная ветвь.

Key words: institutionalism, justice, principle, judicial branch.

СЕЛЕЗНЬОВ ВЛАДИСЛАВ АНАТОЛІЙОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури,
кандидат юридичних наук

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КЕРІВНИХ ПОСАД СИСТЕМИ ДБР УКРАЇНИ

Створення та організація діяльності Державного бюро розслідування в Україні є актуальним завданням сьогодення як для законодавців, так і для усієї правоохоронної системи України в цілому.

Концептуальним є те, що досудове слідство повністю виводиться з системи органів прокуратури України, а підслідні раніше прокуратурі категорії кримінальних проваджень переносяться згідно з діючим кримінально-процесуальним кодексом України, до підслідності ДБР України. Таким чином вирішується проблема щодо усунення поєднання в прокуратурі функції як процесуального керівництва, так і досудового слідства в одній правоохоронній системі (прокуратурі), та усунення так званої, «за ангажованості» прокуратури, що до якості досудового слідства слідчим, діючі в системі органів прокуратури. На прокуратуру при цьому покладається лише функція наглядового процесуального керівництва як що до ДБР, так і до інших правоохоронних систем, які уповноважені згідно з діючим законодавством України здійснювати функції досудового слідства.

Згідно з законом України про ДБР, прийнятим 12 листопада 2015 року, підписаного Президентом 14 січня 2016 року, набраного чинності 1 березня 2016 року, даний орган у своїй діяльності керується Конституцією України, кримінально-процесуальним кодексом України та Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність», міжнародними договорами та іншими нормативно-правовими актами. ДБР є центральним органом виконавчої влади і здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, розслідування, припинення та розкриття злочинності, віднесених до його компетенції і які вчинені службовими особами, які займають особливо відповідальне становище, суддями, та працівниками правоохоронних органів (крім корупційних діянь), службовими особами НАБУ, керівником САП та прокурорами цієї системи військових злочинів тощо.

При таких умовах виникає дуже гостре питання що до якості комплектації кадровим складом цього надзвичайно важливого правоохоронного органу, чисельність якого налічує понад півтори тисячі особи (що більше ніж у два рази чисельності НАБУ). При цьому з прийняттям до уваги те, які складні за складом злочини покладається розслідувати та працівників ДБР.

Таким чином якісність відбору високопрофесійних фахівців на службу в цей правоохоронний орган є запорукою високопрофесійного виконання завдань, покладених законом на ДБР України.

В законі про ДБР чітко визначені вимоги, які стосується особи, що може бути кандидатом на посаду Директора ДБР та його заступників (ст. 10). Так, це може бути громадянин України, не молодший 35 років, має вищу юридичну освіту, має стаж роботи в галузі права не менше 10 років, має досвід роботи на керівних посадах не менше 5 років, володіє державною мовою, не є членом жодної політичної партії чи членом організації забороненою законом та судом, має високі моральні якості та бездоганну репутацію, за станом здоров'я спроможний виконувати відповідні службові обов'язки. Крім того, в законі визначено, що Директор ДБР та його заступники призначаються на посади строком на 5 років і не можуть обіймати ці посади більше двох строків підряд.

Це означає, що законодавець сформулював достатньо високі професійні та морально-ділові вимоги до Керівника ДБР та його заступників.

Разом з тим, слід відмітити, що згідно з Законом ДБР має свою систему, до якої входять сім територіальних управлінь по всій території України. Ці територіальні управління очолюють Директори територіальних органів. Крім того діють керівники підрозділів центрального апарату ДБР та їхні заступники. При цьому в Законі зовсім не сформульовані вимоги до цих важливих за ієрархією керівників цієї системи ДБР.

Тому, на мій погляд, можливо запропонувати усунути цей недолік і до ст. 13 Закону про ДБР «Директори територіальних органів і керівники підрозділів центрального апарату Державного бюро розслідувань та їх заступники» – доповнити наступним чином:

Директорам територіального огляду Державного бюро розслідувань може бути громадянин України, який: 1) має вищу юридичну освіту 2) має стаж роботи в галузі права не менше десяти років (після здобуття вищої освіти); 3) має досвід роботи на керівних посадах не менше п'яти років; 4) вільно володіє державною мовою. Керівником підрозділу управління центрального апарату Державного бюро розслідувань може бути громадянин України, який: 1) має вищу освіту відповідно до напрямку діяльності підрозділу; 2) має стаж роботи у відповідній сфері не менше семи років; 3) має досвід роботи на керівних посадах не менше трьох років; 4) вільно володіє державною мовою. Така вимога безумовно сприятиме загальній якості організаційної роботи усієї системи Державного бюро розслідувань України.

Список використаної літератури:

1. Закон України від 12 листопада 2015 року № 795-У111 «Про Державне бюро розслідувань» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/794-19>

Ключові слова: Державне бюро розслідувань, організація діяльності, кадрове забезпечення.

Ключевые слова: Государственное бюро расследований, организация деятельности, кадровое обеспечение.

Key words: State Bureau of Investigation, organization of activities, staffing.

БИЛИЦЯ ІГОР ОЛЕГОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури,
кандидат юридичних наук

МІСЦЕ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ ПРОКУРОРА В РЕФОРМУВАННІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

В умовах пошуку найраціональніших шляхів реформування прокуратури України для забезпечення прав та свобод людини як найвищої суспільної цінності набуває особливої актуальності зміцнення моральних засад діяльності правоохоронних органів, зокрема, прокуратури. На прокуратуру покладено функції і обов'язки, які вимагають від її службових осіб таких професійних якостей, які відповідали б найвищим стандартам людської поведінки. Це безпосередньо стосуються моральності і професійної етики у прокурорському середовищі. Знання законодавства і досвід його застосування значною мірою втрачають цінність, якщо діяльність прокурорів позбавлена морально-етичного наповнення.

Що стосується діяльності прокурора, то вона пов'язана з великою кількістю моральних проблем. Вирішення цих проблем відбувається залежно від моральних ідеалів, принципів і почуттів прокурора. При цьому роль регулятора поведінки в усіх випадках виконують цілком конкретні, перевірені практикою і освячені традицією вимоги прокурорської етики. У правовій літературі не надається їй визначення, тому варто зробити спробу запропонувати власне визначення:

Прокурор не лише керується нормами етики, враховуючи при цьому специфіку служби у прокуратурі. Він у своїй професійній діяльності обирає лінію оптимальної поведінки, яка відповідає його внутрішньому моральному переконанню, так званому внутрішньому імперативу поведінки, несучи за порушення етичних норм, залежно від характеру порушень, юридичну відповідальність як представник держави.